

RAKENNUSSUUNNITTELUKÄYTTÄVIEN VAATIVUUSLUOKAT

Ohje kuvaa, kuinka rakennussuunnittelutehtävien vaativuusluokkia sovelletaan Helsingissä uudis- ja korjausrakentamisen hankkeissa, sekä kaupunkitilaan liittyvissä hankkeissa. Ohjeeseen on myös koottu niitä rakennusvalvonnan tehtäviä, jotka liittyvät suunnittelijoiden valintaan ja vaativuusluokkien määrittelyyn.

Asetus-* ja vastaavat tekstit on esitetty kursiivilla.

UUDISRAKENTAMISEN VAATIVUUSLUOKAT

Vähäinen suunnittelutehtävä:

- Rakennus on yksikerroksinen ja kooltaan pieni ja
- rakennus on muuhun käyttöön kuin asumiseen tai työntekoon tarkoitettu ja
- rakennuksen ympäristöstä tai rakennuspaikasta ei aiheudu suunnittelulle erityisiä vaatimuksia (ympäristö ei ole suojeltu tai arvotettu)
- esim. vaja, liiteri, pieni katos tai muu yksinkertainen rakennelma.

Tavanomainen suunnittelutehtävä:

- Rakennuksen käyttötarkoituksesta, ympäristöstä tai rakennuspaikasta ei aiheudu suunnittelulle erityisiä vaatimuksia ja
- rakennus on arkkitehtonisilta, teknisiltä ja toiminnallisilta vaatimuksiltaan tavanomainen ja
- rakennus on yksi- tai kaksikerroksinen
  - kerrosala enintään noin 300 kem²
  - omakotitalo
    - väljillä maastoltaan tasaisilla tonteilla, joissa maisema, kaupunkirakenne, tonttiolosuhteet tai kaupunkikuva eivät aseta arkkitehtonisia vaatimuksia suunnittelulle; Helsingissä tällaisia alueita on lähinnä Östersundomissa
  - teollisuus- tai varastohallit, lähinnä laajennuksia teollisuusalueilla

Vaativa suunnittelutehtävä:

- Rakennuksen ympäristöstä aiheutuu erityisiä vaatimuksia rakennuksen arkkitehtuurin sovittamiselle kaupunkikuvaan tai maisemaan tai
- rakennuspaikasta aiheutuu suunnittelulle erityisiä vaatimuksia,

SISÄLLYS

UUDISRAKENTAMISEN VAATIVUUSLUOKAT	1
Vähäinen suunnittelutehtävä	1
Tavanomainen suunnittelutehtävä	1
Vaativa suunnittelutehtävä	1
Poikkeuksellisen vaativa	2
Yleensä poikkeuksellisen vaativia suunnittelutehtäviä ovat	2
KORJAUSRAKENTAMISEN VAATIVUUSLUOKAT	3
Vähäinen suunnittelutehtävä	3
Tavanomainen suunnittelutehtävä	3
Vaativa suunnittelutehtävä	3
Poikkeuksellisen vaativa	4
KAUPUNKITILAAN LIITTYVIEN HANKKEIDEN VAATIVUUS	4
VAATIVUUSLUOKAN MÄÄRÄYTYMINEN	4
RAKENNUSVALVONNAN TEHTÄVÄT VAATIVUUTEEN JA SUUNNITTELIJAVALINTOIHIN LIITTYEN	5

esim. ahdas tontti, korkeuserot tai

- rakennuksen on täytettävä korkeat arkkitehtoniset, tekniset tai toiminnalliset vaatimukset käyttötarkoituksensa **tai** ominaisuuksiensa vuoksi.

Helsingissä kaikki uudisrakentamishankkeet ovat lähtökohtaisesti vähintään vaativia.

Yleensä vaativia suunnittelutehtäviä ovat:

- rakennukset, joissa on enemmän kuin kaksi kerrosta
- rivitalot ja omakotitalot, jotka sijoittuvat vaativaan ympäristöön tai ahtaille tonteille
- tuotanto- ja varastorakennukset.

Yleensä vaativa+ suunnittelutehtäviä ovat:

- asuinkerrostalot
- townhouse-tyyppiset pientalot
- koulu- ja päiväkotihankkeet
- urheiluhallit, urheilu- ja liikuntarakennukset
- liike- ja toimistotalot
- hoitolaitokset ja majoitusrakennukset.

Poikkeuksellisen vaativa:

- Rakennus suunnitellaan suojeltuun tai muutoin kaupunkikuvallisesti, kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti arvokkaaseen ympäristöön tai kaupunkirakenteellisesti erittäin arvokkaaseen ympäristöön tai
- käyttötarkoituksensa tai ominaisuuksiensa vuoksi rakennuksen on täytettävä poikkeuksellisen korkeat arkkitehtoniset, tekniset tai toiminnalliset vaatimukset tai
- suunnittelu edellyttää uusien tai muutoin erittäin vaativien suunnittelu-, laskenta- tai mitoitusmenetelmien käyttöä.

Yleensä poikkeuksellisen vaativia suunnittelutehtäviä ovat:

- yli 16-kerroksiset rakennukset
- hallintorakennukset
- kulttuurirakennukset
- kirkot
- yliopiston laitokset
- sairaalat ja hoitolaitokset
- museot, teatterit
- suuret liikekeskukset, hotelli- ja kongressikeskukset
- liikenneasemat
- suojellussa ympäristössä olevat rakennukset
- alueellisten suojelukohteiden merkittävät täydennysrakennushankkeet
- rakennus sijaitsee valtakunnalliseen inventointiin sisältyvällä alueella (RKY 2009)
- keskusta-alueen täydennysrakentaminen

SUUNNITTELUKATEHTÄVIEN VAATIVUUSLUOKAT OVAT

- vähäinen
- tavanomainen
- vaativa
  - vaativa+ (ei ole virallinen luokka, mutta se auttaa hahmottamaan kohdekohtaista rakennussuunnittelun kelpoisuutta)
- poikkeuksellisen vaativa

Samassa rakennushankkeessa voi olla eri vaativuusluokkiin kuuluvia suunnittelutehtäviä.

- kokeellinen rakentaminen.

KORJAUSRAKENTAMISEN VAATIVUUSLUOKAT

Vähäinen suunnittelutehtävä:

- korjaus- ja muutostyö on yksinkertainen ylläpitokorjaus (usein ei luvanvarainen), joka ei vaikuta rakennuksen teknisiin ja toiminnallisiin ominaisuuksiin eikä rakennuksen ulkonäköön.

Tavanomainen suunnittelutehtävä:

- pientalon peruskorjaus tai laajennus
- liike- tai muun huoneiston sisätilojen korjaus- ja muutostyö
- suunnittelu ei vaikuta säilytettäväksi tarkoitettuihin ominaispiirteisiin, kun asemakaavassa on aluekohtainen säilyttämismääräys (esim. A/s)
- vähäiset korjaus- ja muutostyöt suojellussa rakennuksessa, vaikka korjaus- tai muutostyöt eivät vaikuta suojeltuihin ominaispiirteisiin (sr-1, ark, so, sr-2, s)
- vähäinen käyttötarkoituksen muutos, esimerkiksi muutos toimitilasta asunnoksi tai vähäisillä muutoksilla ravintolatilaksi tai päiväkodiksi.

Vaativa suunnittelutehtävä:

- korjaus- ja muutostyön arkkitehtoniset, tekniset tai toiminnalliset vaatimukset ovat tai rakennuksen ympäristöstä käyttötarkoituksesta tai ominaisuuksista aiheutuu suunnittelulle erityisiä vaatimuksia
- pääkäyttötarkoituksen muutokset yleensä

Helsingissä korjausrakentaminen, jolla on vaikutusta suojelu- ja kaupunkikuva-asioihin on lähtökohtaisesti vähintään vaativaa.

Yleensä vaativia suunnittelutehtäviä ovat:

- vähäiset ja vähäistä suuremmat korjaus- ja muutostyöt suojellussa rakennuksessa, kun korjaus- tai muutostyöt eivät miltei osin vaikuta suojeltuihin ominaispiirteisiin (sr-1, ark, so, sr-2, s)
- asuinkerrostalon peruskorjaus, johon liittyy vähäisiä julkisivun muutoksia
- toimistorakennuksen muutos, johon liittyy tilajaon muutoksia ja vähäisiä julkisivun muutoksia.

Yleensä vaativa+ suunnittelutehtäviä ovat:

- korjaus- ja muutostyöt suojellussa rakennuksessa korjaus- tai muutostöiden vaikuttaessa vähäisessäkin määrin suojeltuihin ominaispiirteisiin (sr-1, ark, so, sr-2, s)
- ullakkorakentaminen
- merkittävät pääkäyttötarkoituksen muutokset
- asuinkerrostalon peruskorjaus, johon liittyy merkittäviä tila- ja julkisivumuutoksia
- toimistorakennuksen muutos, johon liittyy sekä tilajaon että julkisivujen merkittäviä muutoksia.

Hankkeiden luvanvaraisuutta ei arvioida tässä ohjeessa.

Vaativa ja Vaativa+ - luokat muodostavat yhdessä MRL 120 d §:n rakennussuunnittelutehtävien vaativuusluokan "vaativa". Jaon lähtökohtana on aiemmin käytetyn RakMK A2:n mukainen jako AA- ja A-vaativuusluokkien suunnittelutehtäviin.

Poikkeuksellisen vaativa:

- *hallinto-, kulttuuri-, kirkko- ym. rakennusten peruskorjaukset ja laajennukset (ks. poikkeuksellisen vaativa uudisrakentaminen)*
- rakennusten laajennukset kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä (RKY 2009 -alueet, Yleiskaava 2002 ja muut kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet, suojellut alueet)
- ullakkorakentaminen, julkisivumuutokset tai hissit suojelurakennuksissa (sr-1, ark, so, sr-2, s)
- peruskorjaus rakennuksessa, jonka sisätilat on suojeltu tai linjasaneeraus rakennuksessa, jonka porrashuone on suojeltu, jos vaikuttaa suojeltuihin ominaispiirteisiin
- ikkunoihin, ulkoseinäateriaaliin tai kattomuotoon liittyvä korjaus- tai muutostyö kaupunkikuvallisesti arvokkaassa ympäristössä (RKY 2009 -alueet, Yleiskaava 2002 ja muut kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet, suojellut alueet)
- pääkäyttötarkoituksen muutokset tai muut teknisesti tai toiminnallisesti merkittävät muutokset, jotka vaikuttavat voimakkaasti rakennuksen arkkitehtonisiin ratkaisuihin

KAUPUNKITILAAN LIITTYVIEN HANKKEIDEN VAATIVUUS

Määräytyy ympäristöstä lähtevin kaupunkikuvallisin perustein, esim.

- kaupunkitilaan
- kaupunkitilan valaisemiseen
- kadunkalusteisiin
- mainoslaitteisiin
- pihajärjestelyihin liittyvät hankkeet.

VAATIVUUSLUOKAN MÄÄRÄYTYMINEN

Vaativuusluokka määräytyy suunnittelutehtävän

- *arkkitehtonisten*
- *toiminnallisten*
- *teknisten vaatimusten*
- *rakennuksen ja tilojen käyttötarkoituksen*
- *rakennuksen terveellisyyteen ja energiatehokkuuteen liittyvien ominaisuuksien*
- *rakennusfysikaalisten ominaisuuksien*
- *rakennuksen koon*
- *rakennussuojelun*
- *kuormitusten ja palokuormien*
- *suunnittelu-, laskenta- ja mitoitusmenetelmien*
- *kantavien rakenteiden vaativuuden*
- *ympäristöstä ja rakennuspaikasta aiheutuvien vaatimusten perusteella.*

Ulkomaisten tutkintojen vastaavuuden tekee vain Opetushallitus.

Päätös kestää yleensä 3-6 kk. Työtehtävää ei voi ottaa vastaan ennen Opetushallituksen myönteistä päätöstä.

RAKENNUSVALVONNAN TEHTÄVÄT VAATIVUUTEEN JA SUUNNITTELIJAVALINTOIHIIN LIITTYEN

Rakennusvalvonta mm.

- tarkistaa suunnittelijan esittämän hankekohtaisen suunnittelutehtävän vaativuusluokan
- hyväksyy hankekohtaisesti suunnittelijan kelpoiseksi ko. suunnittelu-tehtävään (koulutus, kokemus)
- ei arvioi ulkomaisten tutkintojen vastaavuuksia
- ei myönnä poikkeuksia suunnittelijoiden kelpoisuusvaatimuksiin

Pitkäaikaisellakaan kokemuksella ei voi kompensoida tarvittavaa vähimmäiskoulutusta.

LISÄTIETOJA

*Rakennushankkeeseen ryhtyvän velvollisuuksia, rakennusten suunnittelua ja suunnittelijoita, rakennustyönjohtoa, rakennuslupahakemusta ja viranomaisvalvontaa koskeva maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) muutos tuli voimaan 1.9.2014. (Laki maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta 41/2014). Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä ja mm. pääsuunnittelijan tehtävistä tuli voimaan 1.6.2015.

RAKENNUSHANKKEESEEN RYHTYVÄN HUOLEHTIMISVELVOLLISUUS
MRL 119 §

PÄÄSUUNNITTELIJA

MRL 120 a §, MRL 120 e § 3 mom., maankäyttö- ja rakennusasetus 48 §,

SUUNNITTELUKÄÄTÄVIEN VAATIVUUSLUOKAT

MRL 120 d § ja Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä ympäristöministeriön ohje rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokista

SUUNNITTELIJOIDEN KELPOISUUSVAATIMUKSET JA SUUNNITTELIJAN KELPOISUUDEN ARVIOINTI

MRL 120 e ja 120 f §, Ympäristöministeriön ohje rakennusten suunnittelijoiden kelpoisuudesta

RKY 2009, Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ks. http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennusperinto/merkittavat_rakennetut_kohteet

Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaat alueet, ks. Helsingin Yleiskaava 2002

Suojelukohteet ja arvoympäristöt, ks. Paikkatietopalvelu, kartta.hel.fi

Alueelliset suunnitteluohjeet ja inventoinnit ks. www.hel.fi » Asuminen ja ympäristö » Rakentaminen »

Helsingin rakennusvalvonnan ohje toukokuu 2017

Korvaa ohjeen syyskuulta 2016 UVA

Helsingin kaupunki
Rakennusvalvonta
PL 2300, 00099 Helsingin kaupunki
Siltasaarenkatu 13, 00530 Helsinki
p. (09) 310 2611, f. (09) 310 26206
rakennusvalvonta@hel.fi
www.rakvv.hel.fi